

کد فرم:

NM-IN-170

تاریخ ابلاغ:

۱۳۹۵/۸/۲۳

تاریخ بازنگری ۲

۱۳۹۷/۳/۱

راهنمای مراقبت پرستاری

دستورالعمل تزریق فرآورده های خونی

- ۱) دستور تزریق فرآورده خونی توسط پزشک در برگه دستورات ثبت شود.
- ۲) دستور تزریق فرآورده خونی به عنوان اقدام پرخطر توسط ۲ پرستار چک شود.
- ۳) رضایت آگاهانه تزریق خون از بیمار اخذ شود.
- ۴) فرم درخواست فرآورده خونی توسط پرستار تکمیل شود.
- ۵) فرم درخواست فرآورده خونی توسط پزشک مهر و امضا شود.
- ۶) درخواست فرآورده خونی در HIS ثبت شود.
- ۷) قسمت نمونه گیری در فرم درخواست توسط گیرنده نمونه تکمیل شود.
- ۸) لوله های نمونه باید لیبل شامل نام و نام خانوادگی بیمار، تاریخ تولد، شماره پرونده، تاریخ و ساعت خونگیری بیمار و نام فرد گیرنده نمونه داشته باشد.
- ۹) تحویل فرآورده خونی حتما باید با استفاده از زنجیره سرد باشد.
- ۱۰) بنابر مصوبات کمیته انتقال خون PC به صورت تک واحدی تحویل داده می شود.
- ۱۱) پس از تحویل فرآورده باید از نظر مسائل زیر توسط ۲ پرستار روی کیسه و برگه پایش بررسی شود.
 - تأیید رنگ کیسه - وجود گاز در کیسه - تاریخ انقضاء - نام و نام خانوادگی و تاریخ تولد بیمار و مطابقت با دستبند - برچسب تأیید کراس میچ - مطابقت گروه خونی و RH فرآورده و بیمار
- ۱۲) قبل از تزریق فرآورده فرآیند شناسایی فعال بیمار توسط پرستار انجام شود.
- ۱۳) توجه شود هیچ نوع دارو یا مواد تزریقی نباید به کیسه فرآورده خون و یا ست تزریق خون اضافه گردد.
- ۱۴) محلول های حاوی کلسیم باعث ایجاد لخته در کیسه می شوند.
- ۱۵) تنها ماده مجاز جهت رقیق سازی سرم نرمال سالین می باشد که می توان با استفاده از سه راهی در محل آنژیوکت استفاده نمود.
- ۱۶) برای تزریق فرآورده های خونی از ست فیلتردار ۲۶۰ - ۱۷۰ میکرونی استفاده شود مگر اینکه به توصیه پزشک یا بانک خون استفاده از فیلتر خاصی توصیه شده باشد.
- ۱۷) محل تزریق فرآورده (IV Access) قبل از تزریق از نظر باز بودن و نشستی بررسی شود. توصیه می شود از مسیرهای بزرگتر استفاده شود.
- ۱۸) حداکثر فاصله زمانی مجاز بین تحویل تا تزریق فرآورده ۳۰ دقیقه می باشد.
- ۱۹) در صورت وجود هر کدام از شرایط زیر فرآورده به بانک خون عودت داده شود.
 - هرگونه نشت از کیسه - رنگ غیرطبیعی (بنفش، ارغوانی) - همولیز - وجود لخته - گذشتن تاریخ انقضاء - وجود کدورت - وجود گاز در کیسه - برچسب ناسالم و مخدوش شده

۲۰) گرم کردن خون به ۳۷ درجه فقط با صلاحدید پزشک معالج و در صورت تعداد فرآورده های زیاد یا سرعت بالای تزریق و یا در تعویض خون در نوزادان نیاز می باشد.

۲۱) در صورت نیاز به گرم کردن فقط از دستگاه Blood Warmer که دمای قابل کنترل دارد استفاده شود و از آب گرم و شوفاژ و ... استفاده نشود.

۲۲) در هنگام آماده سازی و تزریق فرآورده احتیاطات استاندارد ایمنی و سلامت شغلی رعایت شود.

۲۳) قبل از تزریق، مراحل کار برای بیمار توضیح داده شود سپس علائم احتمالی و هشدارها به بیمار آموزش داده شود.

۲۴) بر اساس فرم پایش تزریق علائم حیاتی کنترل و ثبت شود.

۲۵) در صورت نیاز به تزریق خون اورژانسی باید فرم مخصوص درخواست خون اورژانسی تکمیل و توسط پزشک مهر شود.

۲۶) در فوریت های پزشکی و شرایط اورژانسی قبل از تزریق نمونه از بیمار جهت تست های سازگاری ارسال شود.

۲۷) یادآور می شود هر نوع نشانه یا علامت ناخواسته یا نامساعدی که در حین و یا به فاصله ۲۴ ساعت از انتقال یک واحد فرآورده خونی رخ دهد، عوارض حاد تزریق خون می باشد مگر خلافتش ثابت شود.

۲۸) نشانه های یک واکنش مرگ آفرین و یک واکنش نسبتاً خفیف ممکن است در ابتدای امر کاملاً شبیه به هم باشند.

۲۹) نشانه های مهم عوارض حاد مرتبط با تزریق خون شامل موارد زیر می باشد:

(a) افزایش یک درجه سانتی گراد یا بیشتر در دمای پایه بدن در طی تزریق خون یا در طی ۱-۲ ساعت بعد از اتمام تزریق خون

(b) اظهار تنگی نفس توسط بیمار

(c) کهپیر همراه با ادم صورت و ادم راه های هوایی

(d) کاهش فشار خون $30 - 10$ mmHg در فشار سیستول یا دیاستول به نسبت مقدار پایه قبل از تزریق

۳۰) در صورت بروز علائم عوارض تزریق خون اقدامات زیر انجام شود.

(a) قطع تزریق فرآورده خونی

(b) باز نگه داشتن مسیر وریدی با نرمال سالین

(c) چک مجدد علائم حیاتی

(d) چک مجدد هویت بیمار و انطباق با کیسه

(e) اطلاع به پزشک معالج

(f) اطلاع به بانک خون

(g) اجرای دستورات پزشک معالج یا پزشک مقیم

(h) ارسال کیسه و ست تزریق خون، نمونه خون و ادرار جدید از بیمار در صورت تأیید عارضه توسط پزشک

- (i) تکمیل فرم عارضه توسط پرستار و پزشک و ارسال به بانک خون همراه با کیسه
- (j) پس از چک مجدد توسط بانک خون از نظر تکمیل بودن، ارسال به دفتر پرستاری جهت فاکس به سازمان انتقال خون
- (۳۱) در بخش هایی مانن اطفال که مقداری از کیسه فرآورده خونی استفاده می شود و مابقی نیاز به استفاده نمی باشد، باید مابقی کیسه همراه با فرم امحاء به بانک خون عودت داده شود.
- (۳۲) یادآور می شود پوستر راهنمای تزریق خون و راهنمای عوارض تزریق خون در کلیه بخش ها نصب می باشد که می توانند از آن استفاده نمایند.
- (۳۳) فرآورده FPP تقریباً ۲۵۰-۲۰۰ میلی لیتر می باشد. دمای مطلوب نگهداری ۳۰- درجه سانتی گراد می باشد. در هنگام تزریق باید به دمای ۳۷ درجه سانتی گراد می باشد. پس از ذوب باید عرض ۴ ساعت مصرف شود. پس از ذوب در دمای ۱-۶ درجه تا ۲۴ ساعت قابل نگهداری است. سرعت تزریق در بالغین ۳۰۰ ml/h - ۲۰۰ و در اطفال ۱۲۰-۶۰ ml/h می باشد.
- (۳۴) فرآورده پلاکت متراکم حدود ۷۰-۵۰ میلی لیتر می باشد. در دمای 22 ± 2 درجه سانتی گراد و همراه با تکان دادن ملایم و مداوم تا ۳ روز قابل نگهداری است.
- (۳۵) Whole Blood و Packed Cell در دمای ۶-۱ درجه سانتیگراد نگهداری می شود. باید از نظر سازگاری RH و ABG تطبیق داده شود. سرعت تزریق در بزرگسالان ۳۰۰-۱۵۰ ml/h و در اطفال ۵-۲ ml/kg/h می باشد.

منابع:

- استانداردهای حرفه ای و راهنمای بالینی پرستار
- راهنمای تزریق فرآورده های خونی سازمان انتقال خون
- راهنمای برخورد با عوارض فرآورده های خونی سازمان انتقال خون